

os haardere end nogenstunde til at gaae ind paa sine Duffer.

Hjerrild: Jeg skal ingenlunde indlade mig paa at gaae saa høit op i Begreberne med Hensyn til Statsfager, som den sidste ærede Taler (Latter); thi det kan jeg ikke, men jeg skal gjøre et Par smaa Bemærkninger i Anledning af hans Uttringer. Naar han vil have, at man skal rydde alle Magastner og tage alle Levnetsmidler fra det District, hvor Fienden kommer ind, saa maa deraf consequent følge, at de Folk, der boe der, og deres Kreaturer, de maae følge med; thi vi ere derovre ikke saaledes indrettede, at vi kunne leve af Luften (Latter), og jeg kan ikke vide, om det kunde have været Landet til nogen stor Fordeel, om et saa stort District, som det, Fienden havde inde i Fjor, var bleven blottet baade for Levnetsmidler og Folk, og vi havde ladet Fienden brænde Byerne af og husere med det, der var tilbage, som de bedst kunde. Han har ogsaa sagt, at han ikke kunde begribe, hvordan man kunde gjøre Fordring paa en saa bestemt Berettigelse til Erstatning gjældende, som skeet er; jeg maa i den Anledning udtrykkelig gjøre opmærksom paa, at hverken jeg eller, saavidt jeg veed, heller nogen af de Andre, som have talt for denne Sag, have udtalt, at de havde noget bestemt juridisk eller retligt Krav paa Erstatning; vi have indskudt os under et Billighedskrav (Ja!), vi have ventet, at den øvrige Deel af Nationen vilde erkjende, at det var rimeligt og billigt, at vi fik nogen Erstatning for den Skade, Fiendens Indfald i Landet havde paaført os, og deri er det, vi have søgt Berettigelsen, og ikke i Andet.

Formanden: Spørgsmaalet er jo for Diebliffet blot om disse her stillede Vndringsforslag skulle antages eller ikke, og jeg maa derfor bede de ærede Talere om specielt at ville udtale sig om disse Forslag. Sagen i sin Almindelighed ligger ikke for til Behandling.

Sagb: Det er netop ogsaa disse Udtryk, som jeg fornemmelig for Diebliffet har holdt mig til, og, naar den sidste ærede Taler har villet imødegaae mine Bemærkninger, saa har jeg ikke rigtigt kunnet fatte, hvormed han har imødegaaet dem, ligesaalidt som jeg har kunnet fatte Meningen af hans Uttring om, at

han ikke vilde gaae saa høit op i Begrebet om Statsfager; thi jeg troer, at de, der ville give sig af med at skrive Love, de maae ogsaa give sig af med at begribe Statsfager, ellers veed jeg sandelig ikke, hvorledes de kunde befatte sig dermed. Han talte om, at, naar man ryddede Magastnerne, og der ingen Levnetsmidler vare tilstede, saa vilde det være nødvendigt, at Syberne eller Beboerne i de Egne, hvor en fjendtlig Armee rykkede ind, flyttede bort og gif derhen, hvor Magastnerne gif. Det kan gjerne være; jeg skal ikke indvende Noget imod, at en saadan Nødvendighed kunde indtræde. Man har seet i andre Lande, at Beboerne der stat Jld paa deres egne Byer og ødelagde hele Landstrækninger, for at tvinge Fienden ud, og jeg nærer ingenlunde saa ydmygende Anskuelse om den danske Nation, at jeg ikke skulde troe, den kunde være rede til at gjøre ligesaa store Opoffrelser for Fædrelandet som andre Nationer. Imidlertid var her ingensomhelst saadan Nødvendighed tilstede, thi Gæt er, at drive Modstanden til det Alleryderste, og et Andet er det, at gaae saavidt i modsat Retning, at man siger: „Vi skulle behandle de fjendtlige Soldater som vore Egne,“ „vi skulle betragte enhver som helst Skjærv, ethvert som helst Middel til deres Underhold, der er ydet dem, som om det var givet til vore egne Tropper — dette troer jeg er to aldeles forskjellige Thing. Den ærede Taler yttrede: „Vi have kun indskudt os under et Billighedskrav“; meget godt, lader os da holde os til dette Udtryk; thi naar man vil affatte Loven i Dverensstemmelse hermed, gaaer jeg med største Beredvillighed ind paa den; men jeg troer dog at burde gjøre opmærksom paa, at, medens man her i Salen hidtil aldrig har villet indrømme nogetsomhelst Billighedskrav lige Berettigelse med Erstatningskrav, saa har man derimod her i dette Tilfælde næsten stillet Billighedshensynet høiere, end man ellers stiller Berettigelsen til Erstatning; thi man har i mange Tilfælde, hvor der har været indrømmet Ret til Erstatning, dog betinget dens Udelse af, om Tabet Størrelse var fuldkommen bevist, af Finantsernes Tilstand osv.; men slike Hensyn har man ved denne Sag kun indrømmet liden Betydning.